

Agnieszka Jarzemska

"Piękna książka" - wystawa w Muzeum Literatury

Ochrona Zabytków 26/3 (102), 209

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

„PIĘKNA KSIĄŻKA” — WYSTAWA W MUZEUM LITERATURY

Warszawskie Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza i Towarzystwo Przyjaciół Książki zorganizowały dla uczczenia VIII Zjazdu Bibliofilów wystawę „Książka piękna — pół wieku bibliofilstwa w Polsce” obrazującą działalność wydawniczą międzywojennych i powojennych towarzystw przyjaciół książki oraz niektórych oficyn wydawniczych. Na wystawie zgromadzono około 200 książek wydanych w latach 1922—1972 zamykających okres zorganizowanego bibliofilstwa w Polsce, wybranych ze względu na piękny układ graficzny, czcionkę, projekt plastyczny, papier lub oprawę. Niektóre z książek noszą autografy założycieli towarzystw Dembego, Koczorowskiego, Smolika, inne w układzie graficznym Półtawskiego lub Kuglina są arcydziełami sztuki drukarskiej. Za dzieła sztuki uważać można również większość wydawnictw florenckiej oficyny Tyszkiewiczów lub warszawskiej — Łazarskiego. Warto zanotować że na wystawie znalazły się wydawnictwa ściśle związane z ochroną zabytków, takie jak „Zabytki polskie w Ojczyźnie i na obczyźnie” Chwalewika, „Warschau” Wiktora Gomulickiego wydana w Monachium w roku 1918, „Drzeworyt ludowy w Polsce”. „Wystroje malarskie kościołów drewnianych” i wiele innych wydawnictw z zakresu historii i historii sztuki. Propagowanie bibliofilskiej działalności w formie tego rodzaju wystaw jest bardzo wskazane w czasie gdy estetyka i staranność wydawnicza nie zawsze idą w parze z masowością nakładów. Z zamiłowania do książek w wiekach przeszłych powstawały wielkie biblioteki, będące obecnie pomnikami kultury polskiej. Obecna działalność bibliofilska przyczynia się również do ochrony licznych zabytków piśmiennictwa, drukarstwa i introligatorstwa w Polsce.

Agnieszka Jarzemska

*PRACE KONSERWATORSKIE — WOJEWÓDZTWO KATOWICKIE
1959—1972*

Stan większości zabytków województwa katowickiego był niezadowolający nie tylko z powodu zniszczeń wojennych lecz głównie na skutek zaniedbań, a także niewłaściwego użytkowania. Początkowe lata okresu sprawozdawczego charakteryzowały się kontynuacją prac zabezpieczających zainicjowanych tuż po 1945 r. Były one realizowane głównie przez własne Brygady Robót Konserwatorskich. Przyjęcie w 1962 r. wykonawstwa budowlanego przez PP Pracownie Konserwacji Zabytków zbiegło się ze zmianą polityki konserwatorskiej. Nakłady rozdysponowywane na wiele drobnych zabiegów budowlano-konserwatorskich skoncentrowane zostały na realizacji kilku kompleksowych zadań. Zamknięto bowiem etap działań związanych z zabezpieczeniem zabytków i przystąpiono do ich racjonalnego zagospodarowania. Zapoczątkowały je pełne odbudowy pałacu w Sośnicowicach, zespołu klasztornego w Wodzisławiu, pałacu w Zembrzydowicach. W dalszych latach, w miarę krzepnięcia wykonawstwa konserwatorskiego, podejmowano bardziej złożoną problematykę konserwatorską, jak np. konserwacja w formie trwałej ruiny zamku w Ogródzieńcu wraz z zagospodarowaniem turystycznym, budowa parku etnograficznego w Chorzowie, czy też restauracja wnętrza pałacu pszczyńskiego.

Zabytki architektury

Będzin — Gzichów. Zespół podworski składający się z dworu, oficyny, budynków gospodarczych i parku, zbudowany z kamienia łamanego w XVIII w. rozbudowany z początkiem XIX w. Dwór założony na planie prostokąta, z trzema ryzalitami — po bokach i na osi fasady. Dwukondygnacyjny, półtoratraktowy, nakryty dachem łamanym. Oficyna jednotraktowa, z dachem pulpitowym. Zabudowania gospodarcze czteroskrzydłowe, z czworobocznym dziedzińcem pośrodku. Te